

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Δεκεμβρίου 2003

σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ κατά των C. Conradty Nürnberg GmbH, Hoffmann & Co. Elektrokohle AG, Le Carbone Lorraine S.A., Morgan Crucible Company plc, Schunk GmbH και Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, από κοινού και εις ολόκληρον, και SGL Carbon AG

(Υπόθεση αριθ. C.38.359 — Ηλεκτρολογικές και μηχανολογικές εφαρμογές προϊόντα γραφίτη και άνθρακα) ⁽¹⁾

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 4457]

(Τα κείμενα στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/420/ΕΚ)

Στις 3 Δεκεμβρίου 2003 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετική με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του κανονισμού 17 ⁽²⁾, η Επιτροπή δημοσιεύει με την παρούσα τις ονομασίες των μερών και το βασικό περιεχόμενο της απόφασης, έχοντας λάβει υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων όσον αφορά την προστασία των επαγγελματιών συμφερόντων τους. Μια μη εμπιστευτική εκδοχή του πλήρους κειμένου της απόφασης στις αυθεντικές γλώσσες της υπόθεσης και στις γλώσσες εργασίας της Επιτροπής ευρίσκεται στο δικτυακό τόπο της ΓΔ COMP στην ακόλουθη διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Αποδέκτες και χαρακτήρας της παράβασης

1. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στους C. Conradty Nürnberg GmbH (στο εξής «Conradty»), Hoffmann & Co. Elektrokohle AG (στο εξής «Hoffmann»), Le Carbone Lorraine S.A. (στο εξής «Carbone Lorraine»), Morgan Crucible Company plc (στο εξής «Morgan»), Schunk GmbH και Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, από κοινού και εις ολόκληρον (στο εξής «Schunk»), και SGL Carbon AG (στο εξής «SGL»).
2. Οι αποδέκτες υπέπεσαν σε ενιαία διαρκή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (στο εξής «συνθήκη ΕΚ» ή «συνθήκη»), και, από την 1η Ιανουαρίου 1994, του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στο εξής «συμφωνία ΕΟΧ»), που καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του ΕΟΧ, και:
 - συμφώνησαν, και μερικές φορές επικαιροποίησαν, μια ενιαία, εξαιρετικά λεπτομερή μέθοδο υπολογισμού τιμών προς πελάτες που εκάλυπτε τους κύριους τύπους ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών προϊόντων άνθρακα και γραφίτη, διάφορους τύπους πελατών και για όλες τις χώρες του ΕΟΧ όπου υπάρχει ζήτηση, με σκοπό την επίτευξη τιμών που έχουν υπολογιστεί με τον ίδιο ή παρόμοιο τρόπο για μεγάλη ποικιλία προϊόντων,

⁽¹⁾ Τελική έκδοση του συμβούλου ακροάσεων (ΕΕ C 120 της 28.4.2004).

⁽²⁾ ΕΕ 13 της 21.2.1962, σ. 204/62· κανονισμός, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/1999 (ΕΕ L 148 της 15.6.1999, σ. 5).

- συμφώνησαν τακτικές ποσοστιαίες αυξήσεις τιμών για τους κύριους τύπους ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών προϊόντων και για όλες τις χώρες του ΕΟΧ όπου υπάρχει ζήτηση, και για διάφορους τύπους πελατών,
- συμφώνησαν επί ορισμένων επιβαρύνσεων για τους πελάτες, επί εκπτώσεων για διάφορες μορφές παράδοσης και επί όρων πληρωμής,
- συμφώνησαν επί της πρώτιστης σημασίας ορισμένων μεγάλων πελατών, συμφώνησαν την καθήλωση των μεριδίων αγοράς όσον αφορά τους εν λόγω πελάτες, και σε τακτικά διαστήματα προέβησαν στην ανταλλαγή πληροφοριών περί των τιμών και των συμφωνημένων ειδικών τιμών που θα έπρεπε να προσφέρονται στους πελάτες αυτούς,
- συμφώνησαν την απαγόρευση της διαφήμισης και τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις,
- συμφώνησαν επί ποσοτικών περιορισμών, αυξήσεων τιμών ή αποκλεισμών (μπούκοτάζ) σε μεταπωλητές που απειλούσαν ενδεχομένως ανταγωνισμό,
- συμφώνησαν περιορισμούς τιμών σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους, και
- έδωσαν σε λειτουργία εξαιρετικά λεπτομερή μηχανισμό για την παρακολούθηση και την επιβολή των συμφωνιών τους.

Διάρκεια της παράβασης

3. Οι επιχειρήσεις ενέχονταν στην παράβαση τουλάχιστον κατά τις εξής περιόδους:

- Conradty: από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1999,
- Hoffmann: από τον Σεπτέμβριο 1994 έως τον Οκτώβριο 1999,
- Carbone Lor- από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Ιούνιο 1999,
raine:
- Morgan: από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1999,
- Schunk: από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1999,
- SGL: από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1999.

Η αγορά προϊόντων άνθρακα και γραφίτη για ηλεκτρολογικές και μηχανολογικές εφαρμογές

4. Τα προϊόντα άνθρακα για ηλεκτρολογικές εφαρμογές χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας προς ηλεκτρικούς κινητήρες και εντός αυτών. Τα σημαντικότερα προϊόντα στην ομάδα αυτή είναι ψήκτρες άνθρακα και συλλέκτες. Εφαρμογές συναντώνται στην αυτοκινητοβιομηχανία, σε προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, στην αγορά βιομηχανικών ειδών και την αγορά συστημάτων έλξης (δημόσιες μεταφορές). Παραδείγματα στην αυτοκινητοβιομηχανία αποτελούν οι εκκινητές, οι εναλλακτήρες, οι αντλίες καυσίμων, τα συστήματα κλιματισμού και τα παράθυρα με ηλεκτρικό χειρισμό στα αυτοκίνητα και φορτηγά. Ψήκτρες για προϊόντα ευρείας κατανάλωσης χρησιμοποιούνται σε ηλεκτροεργαλεία, όπως δρέπανα, ηλεκτρικές σκούπες, ηλεκτρικές ξυριστικές μηχανές, μίξερ και άλλες ηλεκτρικές οικιακές συσκευές και διαρκή καταναλωτικά αγαθά. Βιομηχανικές εφαρμογές συναντώνται π.χ. σε γραμμές συναρμολόγησης και ανελκυστήρες. Ψήκτρες έλξης χρησιμοποιούνται σε σιδηροδρομικές εφαρμογές και άλλες εφαρμογές στον τομέα των δημοσίων μεταφορών, κυρίως σε σιδηροδρομικές μηχανές έλξης και βοηθητικούς ηλεκτρικούς κινητήρες.

Προϊόντα άνθρακα και γραφίτη για μηχανολογικές εφαρμογές ανθίστανται σε υψηλές τριβές, είναι μη ενεργά, ανθεκτικά στη χρήση, και, αν περιέχουν γραφίτη, μπορεί να ενεργούν ως λιπαντικά. Χρησιμοποιούνται κυρίως στη στεγάνωση αερίων και υγρών σε δοχεία, και για να εξασφαλίζουν τη λίπανση ελαφρώς φθειρόμενων μερών.

Προϊόντα άνθρακα και γραφίτη πωλούνται επίσης σε τεμάχια ακατέργαστα που απαιτούν περαιτέρω επεξεργασία.

5. Η Επιτροπή έκρινε ότι το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της επιχειρηματικής αυτής δραστηριότητας καλύπτει τον χώρο ΕΟΧ μάλλον παρά παγκόσμιο. Επειδή η προμήθεια των πελατών πρέπει να είναι ταχεία, οι μακρές μεταφορές δεν είναι οικονομικές. Το 1998, τελευταίο πλήρες έτος κατά το οποίο όλα τα μέλη συμμετέχον στη σύμπραξη, η σύμπραξη κάλυπτε άνω του 90 % της αγοράς ΕΟΧ για το σχετικό προϊόν επί συνολικής αξίας στην αγορά εκείνο το έτος 291 εκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της αξίας δέσμιας χρήσης.

Λειτουργία της σύμπραξης

6. Από τον Οκτώβριο 1988 έως τον Δεκέμβριο 1999 αναφέρεται ότι πραγματοποιήθηκαν πάνω από 140 συσκέψεις της σύμπραξης, η λειτουργία της οποίας παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη καθ' όλη της διάρκεια της εν λόγω περιόδου:
- Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη για τα προϊόντα άνθρακα και γραφίτη στις εταιρείες μέλη πραγματοποιούσαν τακτικές ευρωπαϊκές συσκέψεις κορυφής δύο φορές κατ' έτος.
 - Τεχνικές συνεδριάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο πραγματοποιούνταν κατ' αρχήν δύο φορές κατ' έτος, άνοιξη και φθινόπωρο, πριν από τις συσκέψεις κορυφής. Κύριος σκοπός των τεχνικών συνεδριάσεων ήταν να συμφωνηθούν τα επίπεδα τιμών και τα ποσοστά αύξησης των τιμών για τα διάφορα προϊόντα στις διάφορες χώρες. Χρησιμοποιούνταν επίσης για να επιτευχθεί συμφωνία σε διάφορες πτυχές «πολιτικής» των στρατηγικών πώλησης των εταιρειών, όπως εναρμόνιση (προς τα άνω) των τιμών σε όλη την Ευρώπη, τα επίπεδα τιμών που πρέπει να ισχύσουν για τους μεγάλους πελάτες, τρόποι αντιμετώπισης ανταγωνιστών και επιβαρύνσεις για διάφορους τυχόν σκοπούς.
 - Τοπικές συσκέψεις πραγματοποιήθηκαν σε ειδικές περιπτώσεις στην Ιταλία, Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τις χώρες Μπενελούξ, το Βέλγιο, τη Γερμανία και την Ισπανία (που καλύπτει επίσης και την πορτογαλική αγορά). Στις συσκέψεις αυτές συζητήθηκαν η αύξηση των τιμών στην οικεία χώρα καθώς και οι φάκελοι συγκεκριμένων πελατών της τοπικής αγοράς.
 - Τακτικές συσκέψεις των αντιπροσώπων των μελών της σύμπραξης ήσαν αναγκαίες για να εξασφαλιστεί η καθημερινή εφαρμογή από όλα τα μέρη των συμφωνιών που είχαν επιτευχθεί κατά τις συσκέψεις. Οι αντιπρόσωποι εξάλλου ευρίσκονταν σε τακτικές επαφές για τον συντονισμό ειδικών προσφορών προς μεγάλους πελάτες. Τέτοιες επαφές πραγματοποιούνταν σε εβδομαδιαία, και μερικές φορές σε ημερήσια, βάση, μέσω τηλεφωνημάτων, τηλεομοιοτυπιών, και μερικές φορές δια ζώσης.

II. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Βασικά ποσά

7. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενεχόμενες επιχειρήσεις έχουν διαπράξει σοβαρότατη παράβαση. Η φύση της παράβασης και το γεωγραφικό της εύρος είναι τέτοια ώστε η παράβαση να πρέπει να θεωρηθεί πολύ σοβαρή, ανεξάρτητα από το αν είναι δυνατή η καταμέτρηση του αντίκτυπου της παράβασης στην αγορά.

Διαφοροποιημένη αντιμετώπιση

8. Στο πλαίσιο της κατηγορίας των πολύ σοβαρών παραβάσεων, η κλίμακα των κυρώσεων επιτρέπει την εφαρμογή διαφοροποιημένης αντιμετώπισης των επιχειρήσεων προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική δυνατότητα των παραβατών να προκαλέσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό καθώς επίσης και η ανάγκη να επιβληθεί πρόστιμο σε τέτοιο επίπεδο ώστε να έχει επαρκώς αποτρεπτικό χαρακτήρα. Η Carbone Lorraine και η Morgan ήσαν το 1998 (τελευταίο πλήρες έτος λειτουργίας της σύμπραξης) οι μεγαλύτεροι πωλητές προϊόντων άνθρακα και γραφίτη για ηλεκτρολογικές και μηχανολογικές εφαρμογές στον ΕΟΧ, με μερίδιο αγοράς άνω του 20 %. Τοποθετήθηκαν ως εκ τούτου στην πρώτη κατηγορία. Η Schunk και η SGL, με μερίδιο αγοράς μεταξύ 10 % και 20 %, τοποθετήθηκαν σε δεύτερη κατηγορία. Τέλος η Hoffmann και η Conradty, με μερίδιο αγοράς κάτω του 10 %, τοποθετήθηκαν σε τρίτη κατηγορία.

Διάρκεια

9. Οι επιχειρήσεις ενέχονταν στην παράβαση τουλάχιστον κατά τις εξής περιόδους:
- Carbone Lorraine: από τον Οκτώβριο του 1988 έως τον Ιούνιο του 1999, περίοδο 10 ετών και 8 μηνών, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 105 %,
 - Morgan: από τον Οκτώβριο του 1988 έως τον Δεκέμβριο του 1999, περίοδο 11 ετών και 2 μηνών, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 110 %,

- Schunk: από τον Οκτώβριο του 1988 έως τον Δεκέμβριο του 1999, περίοδο 11 ετών και 2 μηνών, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 110 %,
- SGL: από τον Οκτώβριο του 1988 έως τον Δεκέμβριο του 1999, περίοδο 11 ετών και 2 μηνών, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 110 %,
- Hoffmann: από τον Σεπτέμβριο του 1994 έως τον Οκτώβριο του 1999, περίοδο 5 ετών και 1 μηνός, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 50 %,
- Conradty: από τον Οκτώβριο του 1988 έως τον Δεκέμβριο του 1999, περίοδο 11 ετών και 2 μηνών, με αποτέλεσμα την ποσοστιαία αύξηση του βασικού ποσού κατά 110 %.

Επιβαρυντικές περιστάσεις

10. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επιβαρυντικές περιστάσεις στην υπόθεση αυτή.

Ελαφρυντικές περιστάσεις

11. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ελαφρυντικές περιστάσεις στην υπόθεση αυτή.

Εφαρμογή του 10 % του ανωτάτου ορίου του κύκλου εργασιών

12. Το 10 % του ανωτάτου ορίου του κύκλου εργασιών παγκοσμίως που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού 17 εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις Hoffmann και Conradty.

Εφαρμογή της ανακοίνωσης επεικειάς του 1996

Μη επιβολή ή πολύ σημαντική μείωση του ποσού («Τμήμα Β»: 75-100 % μείωση)

13. Η Morgan απαλλάσσεται από τα πρόστιμα επειδή ήταν η πρώτη επιχείρηση που κατήγγειλε την σύμπραξη στην Επιτροπή.

Σημαντική μείωση προστίμου («Τμήμα Δ»: μείωση από 10 % έως 50 %)

14. Στην Carbone Lorraine χορηγήθηκε μείωση κατά 40 % για τη συνεργασία της κατά την έρευνα της Επιτροπής. Από τις επιχειρήσεις που διέθεταν τις προϋποθέσεις για σημαντική μείωση του προστίμου, η Carbone Lorraine ήταν η πρώτη που συνεργάστηκε με την Επιτροπή και παρέσχε την πλέον χρήσιμη συμβολή. Όπως και οι υπόλοιπες επιχειρήσεις που συνεργάστηκαν με την Επιτροπή, ούτε αυτή αμφισβήτησε ουσιαστικά τα γεγονότα επί των οποίων στήριξε τα επιχειρήματά της η Επιτροπή.
15. Στη Schunk χορηγήθηκε μείωση κατά 30 % για τη συνεργασία της κατά την έρευνα της Επιτροπής. Τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε έφθασαν αργότερα και κατά συνέπεια η συνεργασία της ήταν πιο περιορισμένη από τη συνεργασία της Carbone Lorraine.
16. Η Hoffmann, που τώρα αποτελεί τμήμα του ομίλου Schunk, συνεργάστηκε με τον ίδιο τρόπο όπως η Schunk. Και σε αυτή χορηγήθηκε μείωση κατά 30 %.
17. Στη SGL, που ήταν η τελευταία επιχείρηση που συνεργάστηκε, χορηγήθηκε μείωση κατά 20 %.
18. Η Conradty δεν συνεργάστηκε με την Επιτροπή.

Δυνατότητα πληρωμής

Carbone Lorraine

19. Τα επιχειρήματα της Carbone Lorraine ως προς τη μη δυνατότητά της να προβεί σε πληρωμή απορρίπτονται.

SGL

20. Τα επιχειρήματα της SGL ως προς τη μη δυνατότητά της να προβεί σε πληρωμή απορρίπτονται.

Άλλοι παράγοντες

21. Η Carbone Lorraine ισχυρίστηκε ότι ευρίσκεται υπό σοβαρούς οικονομικούς περιορισμούς και ότι της είχε ήδη επιβληθεί σοβαρό πρόστιμο για ταυτόχρονη συμμετοχή σε σύμπραξη. Και οι δύο ισχυρισμοί αποδείχθηκαν αναληθείς.
22. Στη SGL, όμως χορηγήθηκε μείωση του προστίμου της κατά 33 % λόγω του γεγονότος ότι η SGL αφενός γνωρίζει σοβαρούς οικονομικούς περιορισμούς και αφετέρου της έχουν πρόσφατα επιβληθεί δύο σοβαρά πρόστιμα εκ μέρους της Επιτροπής για συμμετοχή της σε συμπράξεις.

ΑΠΟΦΑΣΗ

1. Επιβλήθηκαν τα ακόλουθα πρόστιμα:
α) C. Conradty Nürnberg GmbH:	ευρώ 1 060 000·
β) Hoffmann & Co. Elektrokohle AG:	ευρώ 2 820 000·
γ) Le Carbone Lorraine S.A.:	ευρώ 43 050 000·
δ) Morgan Crucible Company plc:	ευρώ 0·
ε) Schunk GmbH και Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, από κοινού και εις ολόκληρον:	ευρώ 30 870 000·
στ) SGL Carbon AG:	ευρώ 23 640 000·
2. Οι αναφερόμενες επιχειρήσεις παύουν πάραυτα τις παραβάσεις, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει. Απέχουν από την επανάληψη κάθε πράξης ή συμπεριφοράς ομοίας προς την παράβαση που διαπιστώθηκε στην παρούσα υπόθεση και από κάθε πράξη ή συμπεριφορά με το ίδιο ή παρόμοιο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.
-